

HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA XIX

Codi: 28825 (grup 3)

Professors: Arantxa Otaegui i Jordi Figuerola

Curs: 2008-2009 (anual)

Tipus d'assignatura: Troncal

Nombre de crèdits: 12

CONTINGUT: Interpretar l'abast de les transformacions econòmiques que comportaran la Revolució Industrial, l'extensió del capitalisme i la paulatina mundialització de l'economia. Reconèixer les transformacions socials al llarg del segle XIX i el paper de cada classe social en la dinàmica històrica del període. Analitzar successives etapes des de la Restauració fins a les revolucions com a coixí de bona part dels moviments polítics i en la formació i consolidació de les diferents nacions-estats, així com del naixement dels primers moviments socialistes. Descriure les causes i les conseqüències de l'imperialisme i del colonialisme i veure el repartiment mundial per part de les diferents metròpolis. Deduir el joc de causalitats que van portar a la Primera Guerra Mundial.

OBJECTIUS: El curs està dividit en dues parts, corresponents als períodes 1789 a 1848/50 i 1848/50 a 1913.

L'estudi del primer període (que s'estén des de la revolució francesa de 1789 a les revolucions de 1848) té com a objectiu l'adquisició d'uns coneixements bàsics sobre les transformacions que feren possible la crisi de l'Antic Règim i la formació del liberalisme.

Els objectius a aconseguir amb l'estudi del segon període (que abraça des de les darreres fases de les revolucions de 1848 als prolegòmens de la Primera Guerra Mundial) té per objectiu reconèixer les transformacions polítiques, socials i econòmiques que comportaren la progressiva extensió del capitalisme així com la consolidació de les diferents nacions-estats al llarg de la segona meitat del segle XIX.

TEMARI:

1. Europa i el món a finals del segle XVIII

1. Introducció: estructures econòmiques, socials i polítiques europees; la nova nació nordamericana; l'àmbit extraeuropeu.- 2. La Revolució Francesa: orígens i etapes del procés revolucionari. L'impacte de la Revolució Francesa.

2. L'era napoleònica

1. L'expansió de la França revolucionària i napoleònica.- 2. L'ascens de Napoleó Bonaparte i la configuració del règim napoleònic.- 3. L'Europa napoleònica.

3. Transformacions econòmiques i canvis socials

1. La Revolució Industrial: significat i vigència del concepte.- 2. Mutacions i permanències en l'Europa continental.- 3. Nivell de vida i condicions de vida.- 4. L'aparició d'una nova societat de classes.- 5. Els orígens del moviment obrer i del socialisme.

4. Idees i pràctiques polítiques

1. El Congrés de Viena i la Santa Aliança: el nou mapa geopolític d'Europa i la restauració absolutista.- 2. Els nous desafiaments: liberalisme, nacionalisme i democràcia.- 3. Les revolucions de 1820 i 1830.- 4. Estats Units, una democràcia imperfecta.

5. Les revolucions de 1848

1. Causes i característiques generals de les revolucions de 1848.- 2.- L'expansió del moviment revolucionari a França, l'Imperi Austríac, Alemanya i Itàlia.

6. Expansió del capitalisme: transformacions econòmiques i socials

1. Trets principals de les transformacions econòmiques i etapes. - 2. Els canvis demogràfics i les grans migracions. - 3. La ciutat, protagonista d'un món nou. - 4. Societat, canvis socials i moviment obrer.

7. Nacionalisme i consolidació dels Estats burgesos

1. Formació i consolidació dels estats burgesos. - 2. Gran Bretanya: auge i decadència de l'època victoriana. - 3. La França del II Imperi i la Tercera República francesa (fins a 1914). - 4. La unificació italiana i la formació del nou estat.- 5. La unificació alemanya i l'Imperi. - 6. Els Estats Units d'Amèrica: la consolidació d'una gran potència. - L'Espanya de la Restauració (1874-1902)

I. 8. L'imperialisme

II. 1. L'imperialisme i el colonialisme. - 2. L'expansió imperial a l'Àfrica. - 3. Àsia: entre l'imperialisme i la modernització

III. 9. Els orígens de La Gran Guerra

1. Les causes de la Primera Guerra Mundial

BIBLIOGRAFIA (1ª part de l'assignatura):

*BRIGGS, A. y CLAVIN, P., **Historia contemporánea de Europa, 1789- 1989**, Crítica, Barcelona, 2000, caps. 1 i 2 i pàgs. 93 a 108 cap. 3

*CANALES, E., **Guerra y Paz en Europa 1799-1815: La Era Napoleónica**, Eudema, Madrid, 1993, cap. 5

* de la GUARDIA, C., **Proceso político y elecciones en Estados Unidos**, Eudema, Madrid, 1992, caps. 1 i 2

* VILLARES, R. y BAHAMONDE, A., **El mundo contemporáneo. Siglos XIX y XX**, Taurus, Madrid, 2001, caps. 1 i 3

BIBLIOGRAFIA (2ª part de l'assignatura):

*BRIGGS A. y CLAVIN P., **Historia contemporánea de Europa, 1789- 1989**, Crítica, Barcelona, 2000, pàgs. 112 a 136 (del cap. 3) i cap. 4

*ZAMAGNI, V., **Historia económica de la Europa contemporánea**, Crítica, Barcelona, 2001, cap. 5 i 6.

*HOBSBAWM, E.J., **La era del imperio (1875-1914)**, Crítica, Barcelona, 1998, cap. 3 al 6

*NERÉ, J., **Historia contemporánea**. Barcelona: Labor, 1979, cap 12, 13, 14 i 17.

La bibliografia específica per a cada un dels temes de les dues parts se senyalarà a l'inici de cada quadrimestre.

AVALUACIÓ: En acabar el primer quadrimestre s'efectuarà una prova corresponent a la primera part de l'assignatura. La nota obtinguda en aquesta avaluació farà mitjana amb la nota de la segona part, l'examen de la qual tindrà lloc en finalitzar el segon quadrimestre.

Per la segona part de l'assignatura es farà un examen de tipus objectiu.